

29-06-2017 18:49 CEST

Vær OBS på forbud mot miljøgifter ved valg av lyskilder

Ikke så mange av oss er eksperter innenfor lys og belysning. Det er ofte arkitekten eller entreprenøren som har tilbudt "ett eller annet", eller det er minste krav om "tilfredsstillende lysnivå" som styrer valget. Vi har de siste årene blitt opplært i at T5 er bra og LED er enda bedre. Valget faller ofte på LED med bakgrunn i at vi kan få redusert energibruk og vedlikeholdsbehov. Men er det så enkelt?

Bruk av LED gir som oftest merkostnader, og det er ikke alltid mindre strømforbruk eller lavere vedlikeholdskostnader kompenserer for dette. Da blir tradisjonell belysning valgt. De færreste av oss tenker at lyskildene kan inneholde miljøfarlige stoffer som eksempelvis kvikksølv i lysstoffrør og

"sparepærer" og som egentlig er forbudt i markedet, men har fått dispensasjon til å være i produksjon i noen år til.

Da blir valg av lyskilder en risikofaktor for drift av våre bygg.

[Produktforskriften](#) beskriver begrensningene i bruk av helse- og miljøfarlige stoffer i forskjellige produkter. Kapittel 2a omhandler "Elektriske og elektroniske produkter (EE-produkter).

I "Vedlegg 1 Bruksområder som er unntatt fra forbudet i §2a-3" er det angitt hvor lenge det er gitt dispensasjon for hvert bruksområde og hvilke begrensninger denne har. Her må en ta med i beregningen at en er avhengig av at det gis dispensasjon i hele anleggets levetid, ved investering i utstyret. Vi har vært i kontakt med Miljødirektoratet som forvalter forskriften, og de opplyser at det ligger en del dispensasjonssøknader inne, men EU ikke har tatt endelig standpunkt.

Økodesigndirektivet er et viktig verktøy for EU for å oppnå 20% energieffektivisering innen 2020 - et delmål på vei til et nullutslippssamfunn). Gjennom Økodesignforskriften forbyr EU omsetting av de minst energieffektive produktene. Dette medfører at en del lyskilder vil fases ut etter en bestemt plan. Dette gjelder også andre produkter som f.eks pumper. NVE har ansvaret for å forvalte regelverket i Norge. De vil nå sette i gang arbeidet med å oversette de tekniske kravene til hvilke lyskilder dette vil gjelde for. Når detter er klart vil vi følge opp og publisere ny informasjon her..

Med bakgrunn i dette er vårt råd til deg som bestiller av lysanlegg eller lyskilder:

Etterspør produkter som i hele anleggets levetid vil tilfredsstillе produktforskriften og økodesign direktivet.

Det finnes en del informasjon om dette tema, og med forbehold om oppdateringer anbefaler vi følgende sider:

- [Er det farlig?](#) beskriver hvordan en skal forholde seg til fare for utslipp av kvikksølv fra lysstoffrør og sparepærer.
- [Lyspæreguiden](#) gir fakta og tips om den nye generasjonen av

energibesparende LED- og sparepærer som nå er kommet på markedet etter at glødepærene ble forbudt i 2012. Guiden består av fakta og informasjon og viser bl.a. fire enkle animasjonsfilmer med konkrete problemstillinger man bør ha oversikt over ved kjøp, bruk og kast av disse nye pærene. Det er også laget informasjonsplakater for nedlastning, til å benytte i butikker eller ved avfallsstasjoner.

- [Utfasingsplan](#)

Grønn Byggallianse jobber for at bærekraft skal bli det selvfølgelige valget i bygg-, anlegg- og eiendomssektoren.

Vi er en uavhengig og non-profit medlemsforening for offentlige og private virksomheter fra hele verdikjeden.

Kontaktpersoner

Morten Nordskog

Pressekontakt
Kommunikasjonssjef
Politikk og kommunikasjon
Morten.Nordskog@byggalliansen.no
901 800 27

Katharina Th. Bramslev

Pressekontakt
Daglig leder
katharina.bramslev@byggalliansen.no
+47 977 58 897